2026/1732

14.7.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2026/1732 НА СЪВЕТА

от 1 юли 2026 година

за подписване, от името на Съюза, и временно прилагане на Споразумението по отношение на Гибралтар между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217, във връзка с член 218, параграфи 5 и 7 и член 218, параграф 8, втора алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) В резолюциите на Общото събрание на Организацията на обединените нации (ООН) относно деколонизацията на територията на Гибралтар (наричана по-нататък „Гибралтар“) Гибралтар се посочва като „несамоуправляваща се територия, администрирана от Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия“ в приложение на глава XI от Устава на ООН.

(2) В съответствие с член 774, параграф 3 от Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна [1] (наричано по-нататък „Споразумението за търговия и сътрудничество“), и с Декларацията на Европейския съвет и на Комисията относно териториалния обхват на бъдещите споразумения, включена в протокола от заседанието на Европейския съвет от 25 ноември 2018 г., Споразумението за търговия и сътрудничество не се прилага спрямо Гибралтар, нито има последици на тази територия. Както е предвидено в същата декларация, „това обаче не изключва възможността за отделни споразумения между Съюза и Обединеното кралство по отношение на Гибралтар“ и „без да се засяга компетентността на Съюза и при пълно зачитане на териториалната цялост на неговите държави членки, гарантирана от член 4, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, за тези отделни споразумения ще е необходимо предварителното съгласие на Кралство Испания“.

(3) На 31 декември 2020 г. Кралство Испания (наричано по-нататък „Испания“) изрази желанието си Съюзът да утвърди широка и балансирана договореност по отношение на Гибралтар въз основа на политическата рамка за споразумение по отношение на Гибралтар, договорена между Испания и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричано по-нататък „Обединеното кралство“).

(4) На 5 октомври 2021 г. Съветът упълномощи Комисията да започне с Обединеното кралство преговори по споразумение по отношение на Гибралтар.

(5) Преговорите приключиха на 12 декември 2025 г. Резултатът от тях беше Споразумението по отношение на Гибралтар между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна (наричано по-нататък „споразумението“).

(6) Споразумението или друга дейност или мярка, предприета с цел прилагане на споразумението или в резултат на него, не предполага изменение на правната позиция на Испания във връзка със суверенитета и юрисдикцията по отношение на Гибралтар.

(7) Тъй като органите на Гибралтар са местни и упражняват изключително вътрешни правомощия, всяко участие на тези органи в прилагането на споразумението следва да се счита за осъществено изключително в рамките на вътрешните правомощия на Гибралтар, освен ако изрично не е предвидено друго.

[1] ОВ L 149, 30.4.2021 г., стр. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)/oj.

(8) Споразумението създава основата за премахването на всички физически пречки между Съюза и Гибралтар и насърчава споделения просперитет и тесните и конструктивни връзки по отношение на Гибралтар и съседната му територия в Испания, включително реципрочните права и задължения, общите действия и специалните процедури.

(9) Премахването на физическите пречки между Съюза и Гибралтар не засяга отговорностите на Испания по външните ѝ граници съгласно правото на Съюза.

(10) В съответствие с член 17, параграф 1 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), Комисията представлява Съюза и изразява позициите на Съюза, определени от Съвета в съответствие с Договорите. Съветът изпълнява своите функции по определяне на политиките и координиране, предвидени в член 16, параграф 1 ДЕС, като определя позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на Съвета за сътрудничество и специализираните комитети, създадени със споразумението. Освен това, когато Съветът за сътрудничество или специализираните комитети, създадени със споразумението, имат за задача да приемат актове с правно действие, позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в тези съвместни органи, се определят в съответствие с процедурата, предвидена в член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

(11) На всяка държава членка следва да се предостави възможността да изпраща един представител, който да придружава представителя на Комисията, като част от делегацията на Съюза, на заседанията на Съвета за сътрудничество и на специализирани комитети, създадени съгласно споразумението.

(12) Европейският парламент трябва да получава незабавно изчерпателна информация, както е предвидено в член 218, параграф 10 от ДФЕС, за да му се даде възможност да упражнява в пълна степен своите прерогативи в съответствие с Договорите.

(13) Испания, в качеството си на съседна държава от Шенген, отговаряща за извършването на контрол на външните граници на пристанището и летището на Гибралтар, може, след оценка на прилагането на втора част от споразумението относно движението на хора, да поиска от Съюза да прекрати споразумението.

(14) Органите на Испания следва да бъдат компетентните органи в рамките на Съюза за целите на прилагането на свързаните с митниците разпоредби на споразумението. В изключителния случай, посочен в допълнение 1, точка 2 от приложение 21 към споразумението, органите на Португалската република следва да бъдат компетентните органи в рамките на Съюза за целите на прилагането на свързаните с митниците разпоредби на споразумението.

(15) Органите на Испания следва да предоставят оценката на действието на съответните двустранни административни договорености, която ще бъде част от оценката на прилагането на втора част от споразумението, която Съветът за сътрудничество, създаден със споразумението, ще направи след изтичането на 4-годишен срок.

(16) За правилното действие на споразумението е необходимо Испания и Обединеното кралство да сключат план за изпълнение и определени административни договорености. При липсата на такъв план и договорености съответните части от споразумението не могат да се прилагат. Следователно ще бъде необходимо да се предвиди спиране на прилагането на съответните части от споразумението за срока, през който прилагането на плана за изпълнение или на административните договорености е спряно или прекратено от Испания. За да се зачетат правомощията на Съвета съгласно Договорите, Испания следва предварително да информира Комисията и Съвета и да вземе предвид изразените становища преди спирането на прилагането или прекратяването на плана за изпълнение или на които и да било административни договорености.

(17) Съгласно член 218, параграф 7 ДФЕС е целесъобразно Комисията да бъде упълномощена да вземе решение относно позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на специализираните комитети, създадени съгласно споразумението, относно разширяването на прилагането на правните актове на Съюза спрямо Обединеното кралство, по отношение на Гибралтар, с цел да се гарантира, доколкото е възможно, едновременното прилагане на тези правни актове в Съюза и в Обединеното кралство, по отношение на Гибралтар.

(18) Целесъобразно е също така Комисията да бъде упълномощена съгласно член 218, параграф 7 ДФЕС да одобрява от името на Съюза някои технически изменения на споразумението. За други решения, приети от специализираните комитети, позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза, следва да бъдат определени в съответствие с процедурата, предвидена в член 218, параграф 9 ДФЕС.

(19) С цел да се даде възможност на Съюза да предприема бързи и ефективни действия за защита на своите интереси в съответствие със споразумението и съгласно условията, определени в съответните разпоредби на споразумението, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да предприема мерки за възстановяване на баланса и коригиращи мерки и да вземе решение за целево спиране на изпълнението на конкретни задължения съгласно споразумението или всяко допълващо споразумение в случай на нарушения на определени разпоредби на споразумението или неизпълнение на определени условия, по-специално в областта на движението на хора, борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, държавната помощ, косвеното данъчно облагане и търговията със стоки, както и автомобилния транспорт. За частичното или пълното спиране на прилагането на споразумението или на всяко допълващо споразумение, извън целевото спиране на изпълнението на конкретни задължения, следва да бъде взето решение в съответствие с член 218, параграф 9 ДФЕС.

(20) Като се има предвид много специфичното положение на Испания, която е съседната държава членка и има значителна роля в прилагането на споразумението, е целесъобразно да се предвиди, че Комисията трябва да се консултира с Испания, преди да приеме решенията, посочени в настоящото решение, и преди да представи съответните предложения на Съвета.

(21) Когато е необходимо Съюзът да предприеме действия, за да спази споразумението, такива действия трябва да се предприемат в съответствие с Договорите, като същевременно се зачитат границите на правомощията, предоставени на всяка институция на Съюза. Поради това Комисията е тази, която трябва да предостави на Обединеното кралство информацията или да направи уведомленията, изисквани в споразумението, освен когато в споразумението са посочени други конкретни институции, органи, служби и агенции на Съюза, и да се консултира с Обединеното кралство по конкретни въпроси. Комисията трябва също да представлява Съюза пред арбитражния съд, когато даден спор е отнесен за арбитраж в съответствие със споразумението.

(22) С оглед на изключителния и уникален характер на споразумението , което – подобно на Споразумението за търговия и сътрудничество – е последица от оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, Съветът решава да използва по изключение възможността Съюзът да упражни външната си компетентност спрямо Обединеното кралство, по отношение на Гибралтар. Упражняването на компетентността на Съюза чрез споразумението не засяга съответните области на компетентност на Съюза и на държавите членки по отношение на всякакви текущи или бъдещи преговори, както и на подписването или сключването на международни споразумения с друга трета държава, нито по отношение на всякакви бъдещи преговори, както и на подписването или сключването на допълващи споразумения по член 4 от споразумението.

(23) Поради това споразумението следва да бъде подписано от името на Съюза, следва да бъдат направени Съвместната декларация относно тълкуването във връзка с категорията лица, които пътуват с цел упражняване на дейност срещу заплащане съгласно член 41, параграф 2 от споразумението, Съвместната политическа декларация за борба с причиняващите вреди данъчни режими и Декларацията на Европейския съюз и Обединеното кралство по отношение на член 152, параграф 1 от споразумението и следва да бъде одобрен предложения от Комисията текст на декларация за допълване на свързаността на автомобилния транспорт на Гибралтар.

(24) Чрез премахването на всички физически пречки пред движението на хора и движението на стоки между Съюза и Гибралтар със споразумението ще се ограничат прекъсванията в дейността на физическите лица, предприятията и другите заинтересовани страни, извършващи дейност в района, причинени от пълното внедряване на Системата за влизане/излизане. Поради това то следва да се прилага временно до влизането му в сила.

(25) Подписването на споразумението по отношение на въпросите, попадащи в обхвата на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, е предмет на отделна процедура,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Разрешава се подписването, от името на Съюза, по отношение на въпросите, различни от тези, попадащи в обхвата на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, на Споразумението по отношение на Гибралтар между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна ([2]) (наричано по-нататък „споразумението“), при условие за сключването на посоченото споразумение.

Член 2

1. Комисията представлява Съюза в рамките на Съвета за сътрудничество и специализираните комитети, създадени съгласно членове 22 и 23 от споразумението.

2. На всяка държава членка, по-специално на Испания, се предоставя възможността да изпраща един представител, който да придружава представителя на Комисията, като част от делегацията на Съюза, на заседанията на Съвета за сътрудничество и на специализираните комитети, създадени съгласно споразумението.

3. За да може Съветът да упражнява пълноценно своите функции по определяне на политиките, координирането и вземането на решения в съответствие с Договорите, по-специално чрез определяне на позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в Съвета за сътрудничество и специализираните комитети, създадени съгласно споразумението, Комисията гарантира, че Съветът получава цялата информация и всички документи, свързани със заседанията на тези съвместни органи или с актовете, които се очаква да бъдат приети чрез писмена процедура, достатъчно време преди въпросното заседание или началото на писмената процедура и при всички случаи не по-късно от 8 работни дни преди съответното заседание или началото на писмената процедура.

Наред с това, Съветът бива информиран своевременно за обсъжданията и резултатите от заседанията на Съвета за сътрудничество и специализираните комитети, създадени съгласно споразумението, както и за използването на писмената процедура, и получава проектите за протоколи и всички документи, свързани с посочените заседания или използваната писмена процедура.

4. Комисията информира Европейския парламент, когато е целесъобразно.

Член 3

1. Комисията приема позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на специализираните комитети, създадени съгласно член 23, параграф 1 от споразумението, във връзка с прилагането решенията на тези комитети, с които само се разширява прилагането на правните актове на Съюза спрямо Обединеното кралство по отношение на Гибралтар, при условие за внасянето на евентуални необходими технически корекции.

2. Комисията приема позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на специализираните комитети, създадени с член 23, параграф 1 от споразумението, във връзка с решенията на тези комитети относно техническите изменения на споразумението съгласно член 75, параграф 3, член 92, параграф 3, член 123, параграф 2, член 125, параграф 2, член 154, параграф 3, член 184, параграф 7, член 257, параграф 5 и член 283, параграф 5, букви а) и г) от споразумението.

Член 4

1. Комисията взема решенията на Съюза да предприеме посочените по-долу мерки съгласно споразумението в съответствие с условията, определени в съответните разпоредби на споразумението:

а) спирането на изпълнението на задълженията в съответствие с член 67;

б) прилагането на мерки за възстановяване на баланса съгласно член 198, параграф 6;

в) прилагането на коригиращи мерки съгласно член 209, параграф 3;

г) използването на защитната процедура, предвидена в член 249;

д) спирането на изпълнението на задълженията в съответствие с член 252, параграф 2 или прилагането на мерките, посочени в член 252, параграф 3;

е) прилагането на коригиращи мерки съгласно член 284.

([2]) Текстът на споразумението е публикуван в OB L, 2026/1562, 14.7.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2026/1562/oj.

2. Комисията своевременно предоставя на Съвета информация за намерението си да приеме някоя от мерките, посочени в параграф 1, за да се даде възможност за пълноценен обмен на мнения в Съвета. Комисията взема предвид във възможно най-голяма степен изразените мнения. Комисията също така информира Европейския парламент, когато е целесъобразно.

3. Комисията може също така да приеме мерки за възстановяване на правата и задълженията по споразумението, във вида, в който са съществували преди приемането на мерките, посочени в параграф 1. Параграф 2 се прилага *mutatis mutandis*.

Член 5

Комисията се консултира с Испания, преди да приеме решения въз основа на настоящото решение и преди да направи предложения до Съвета във връзка със споразумението.

Член 6

1. Кралство Испания информира предварително Съвета и Комисията за спирането на прилагането или прекратяването на плана за изпълнение, посочен в член 7 от споразумението (наричан по-нататък „планът за изпълнение“), или на административните договорености, посочени в членове 29, 33, 38, 55, 56, 251, 260 и 265 от споразумението и в Протокола относно координацията в областта на социалната сигурност (наричани по-нататък „административните договорености“), за да се даде възможност за съдържателен обмен на мнения в Съвета преди спирането на прилагането или прекратяването. Испания взема предвид изразените мнения.

2. Испания информира Съвета и Комисията за спирането на прилагането или прекратяването от страна на Обединеното кралство на плана за изпълнение, или на административните договорености.

Член 7

Упражняването на компетентността на Съюза чрез споразумението не засяга съответните области на компетентност на Съюза и на държавите членки в евентуални текущи или бъдещи преговори, както и подписването или сключването на международни споразумения с друга трета държава, нито по отношение на всякакви бъдещи преговори, както и подписването или сключването на допълващите споразумения, посочени в член 4 от споразумението.

Член 8

1. Испания уведомява Комисията за факта, че планът за изпълнение и административните договорености са в сила и се прилагат напълно.

2. Споразумението се прилага временно от 15 юли 2026 г. до влизането му в сила, при условие че споразумението е подписано и са изпълнени условията, посочени в член 336, параграф 2 от него.

3. Съюзът уведомява Обединеното кралство, по отношение на Гибралтар, за изпълнението на вътрешните изисквания и процедури на Съюза, необходими за временното прилагане, при условие че преди датата, посочена в параграф 2, Обединеното кралство, по отношение на Гибралтар, е уведомило Съюза, че са изпълнени вътрешните му изисквания и процедури, необходими за временното прилагане.

Член 9

1. Одобряват се посочените по-долу декларации, приложени към настоящото решение:

а) Съвместна декларация относно тълкуването във връзка с категорията лица, които пътуват с цел упражняване на дейност срещу заплащане съгласно член 41, параграф 2 от споразумението;

б) Съвместна декларация за борбата с причиняващите вреди данъчни режими;

в) Съвместна декларация на Европейския съюз и Обединеното кралство по отношение на член 152, параграф 1 от споразумението.

2. Съветът одобрява предложения от Комисията текст на декларация за допълване на свързаността на автомобилния транспорт на Гибралтар.

3. Съветът отбелязва Декларацията на Обединено кралство относно аналогично споразумение между асоциираните към Шенген държави и Обединеното кралство.

Член 10

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 1 юли 2026 година.

За Съвета

Председател

T. BYRNE

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ОТНОСНО ТЪЛКУВАНЕТО НА КАТЕГОРИЯТА ЛИЦА, КОИТО ПЪТУВАТ С ЦЕЛ УПРАЖНЯВАНЕ НА ДОХОДОНОСНА ДЕЙНОСТ, КАКТО Е ПРЕДВИДЕНО В ЧЛЕН 41, ПАРАГРАФ 2, ОТ СПОРАЗУМЕНИЕТО

В желанието си да осигурят общо тълкуване по отношение на Гибралтар, Съюзът и Обединеното кралство се съгласяват, че за целите на споразумението категорията лица, упражняващи доходоносна дейност, обхваща лицата, които влизат на територията на другата договаряща страна с цел упражняване на доходоносно занятие или платена дейност като нает работник или като доставчик на услуги.

Тази категория не следва да обхваща:

а) представителите на деловите среди, т.е. лицата, пътуващи с делова цел (без да са наети в Съюза или в Обединеното кралство по отношение на Гибралтар);

б) спортистите или хората на изкуството, извършващи дейност по конкретен повод;

в) журналистите, изпратени от медиите на своята държава по пребиваване; както и

г) стажантите във фирми.

Прилагането на настоящата декларация се наблюдава от Специализирания комитет по движението на хора, който може да предлага изменения, когато въз основа на опита на страните счита това за необходимо.

СЪВМЕСТНА ПОЛИТИЧЕСКА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА БОРБА С ВРЕДНИТЕ ДАНЪЧНИ РЕЖИМИ

Европейският съюз [1] и Обединеното кралство по отношение на Гибралтар („участниците“) одобряват следната Съвместна политическа декларация за борба с вредните данъчни режими.

Като отчитат глобалните принципи на лоялна данъчна конкуренция, участниците потвърждават ангажимента си да се борят с вредните данъчни режими, по-специално с режими, които могат да улеснят свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, в съответствие с действие 5 от Плана за действие на ОИСР относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (BEPS). В този контекст участниците потвърждават ангажимента си да прилагат принципите за борба с вредните данъчни режими в съответствие с настоящата съвместна политическа декларация.

Вредните данъчни режими обхващат режими на данъчно облагане на предприятията, които имат или биха могли да имат значително въздействие върху местоположението на стопанската дейност, включително местоположението на групи от предприятия, на територията на участниците. Данъчните режими включват както законови или подзаконови нормативни актове, така и административни практики.

Ако даден данъчен режим отговаря на праговия критерий за налагане на значително по-ниско ефективно равнище на данъчно облагане от онези равнища, които обикновено се прилагат на територията на участниците, включително нулево данъчно облагане, той следва да се смята за потенциално вреден. Такова равнище на облагане може да бъде постигнато посредством номиналната данъчна ставка, данъчната основа или друг фактор от значение.

В този контекст и като се има предвид подходът, установен на световно равнище, когато се оценява дали даден режим на данъчно облагане на предприятията е вреден, следва да се вземе предвид дали се прилагат един или повече от следните ключови фактори:

а) дали предимствата са отделени от вътрешната икономика, така че да не засягат националната данъчна основа, или се предоставят само на чуждестранни лица;

б) дали режимът, предоставящ предимствата, не изисква съществена икономическа дейност и съществено икономическо присъствие на територията на участника, предлагащ такива данъчни предимства;

в) дали правилата за определяне на печалбата във връзка с дейностите в рамките на многонационална група от дружества се отклоняват от международно приетите принципи, по-специално от правилата, договорени в рамките на ОИСР;

г) дали на данъчния режим липсва прозрачност, включително когато правните разпоредби са облекчени на административно равнище по непрозрачен начин или когато липсва ефективен обмен на информация по отношение на режима.

Участниците могат да провеждат ежегоден диалог за обсъждането на въпроси във връзка с прилагането на тези принципи.

[1] За целите на ангажиментите по настоящата декларация, позоваването на „участници“ по отношение на Европейския съюз се разбира като позоваване на Европейския съюз, на неговите държави членки или на Европейския съюз и неговите държави членки, според случая.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 152, ПАРАГРАФ 1, ОТ СПОРАЗУМЕНИЕТО

Страните признават, че разпоредбите за взаимопомощ, определени в част II, дял V, глава 6, допълват съответните инструменти на Съвета на Европа, изброени в член 152, параграф 1, само доколкото тези инструменти на Съвета на Европа са приложими за държава членка или за Обединеното кралство по отношение на Гибралтар. Страните потвърждават взаимното си разбиране, че позоваването на тези инструменти на Съвета на Европа не ги прави приложими за държава членка или за Обединеното кралство по отношение на Гибралтар, ако те не са ратифицирали въпросните инструменти на Съвета на Европа.